

Életmentés.

írta: Bédy-Schwimmer Rózsa.

Stockholm. 1917 július hó

A Feministák Egyesülete zárt tagértekezletén 1916 szeptember havában azt kérdezték tőlem, mit tehetne az egyesület a béke siettetése érdekében.

„Sürgesse ki a nők választójogának rögtöni megadását.”

Megmagyaráztam, hogy nem feminista szempontból, hanem kizárólag ellenségeink békehajlandóságának érlelésére adom e tanácsot. A velünk hadat viselő és a semleges népek és kormányok pszichológiáját ismerve, tudtam, hogy a központi hatalmak minden egyes demokratikus lépése, nemcsak a demokrácia, hanem a béke útján is haladást jelent. S amikor megtudtam, hogy a Tisza-kormány nemcsak békeagitációt, hanem választójogi propagandát sem tűr, világos volt előttem, hogy kormányunk békére nem törekszik, s ha akarná sem szerezhethé meg.

Amikor a tél folyamán minden rendelkezésünkre álló eszközzel sürgettük a választójogi reformot, a politikai pártokhoz intézett minden felhívásunkban hangsúlyoztuk, hogy a nők választójogának megvalósítása a külföld előtt demokráciánk őszinteségét igazolná; bizonyítaná, hogy a választójog kiterjesztését nemcsak háborús kényszer alatt, hanem a nép,

tehát a férfiak és a nők jogainak őszinte respektálásából valósítottuk meg.

Ezek jutottak eszembe, amikor Németországban átutazva, rövid norvégiai tartózkodásom alatt és itt lelkes gratulációkkal halmoztak el, mert megtudták, hogy kormányunk a nők választójogát megvalósítja.

Orosz, angol újságírók is csodálkozva, kételkedve kérdezik: igazán komolyan demokratikus az új irány önöknél? Igazán hiszi, hogy a nők választójogát megcsinálják? De hiszen akkor önöknél csodálatos változás történt?

És ebből az alaphangból kiindulva skandinávok és ententebeliek megenyhülten, sőt melegen beszélnek Magyarországról. Hogy ez az irritált skandináv hangulat közepette milyen megbecsülhetetlen tökéletet jelent számunkra, azt majd csak a legközelebbi zárt taggyűlésen magyarázhatom meg.

Innen, szívszorongó figyelemmel lesve a hazai híreket, egyetlenegy üzenetem: választójogi reform készül, eddig jogtalan férfiak és nők polgárjogot kapnak. AM e sorsdöntő órában hazánkat és az egész emberiséget szolgálja akarja: tegyen félre minden más munkát és csak azért az egyért dolgozzék, hogy a demokratizálás történelmi fontosságú, magasrangú műve minél tökéletesebben sikerüljön.

Ahánnyal több férfit és nőt engednek az országintézés nagy közösségébe, annyi perccel közelebb jutottunk a békéhez.

Amint nem volt frázis és taktikai biztatás, amikor a béke siettetése érdekében tanácsoltam: sürgessék ki a nők választójogának rögtöni megadását, úgy ma is az emberiséget pusztító rettenetesség mielőbbi megszüntetését áhítózva, azt kell mondanom: *söpörjétek félre, akik a demokrácia azaz a béke útjában állnak. Körömszakadtáig dolgozzatok, hogy az új jog népünk lehető legnagyobb részére kiterjedjen.*

Reakciós félelemmel, taktikai megalkuvással szemben áll a tény: minden egyes új szavazattal halálra ítélt fiaink közül eggyel többet mentünk meg az életnek, mert siettetjük ellenségeink ellentállásának békés megtörését.

Életet nyerünk választójogért!